

ה ד ו ט ו ק ר ל מט' 28

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד', י"ח בסיון תשל"ב-11.6.52 בשעה 08.45.

הסתמפו: מ. אונא - היו"ר
ע. איכילוב
א. אלטמן
ב. מזניה
י. נדר
י. בר-יהודה
ד. בר-דב-האי
י. בררץ
ז. ורהפטיג
ט. טובי
נ. חת
י. כסה
ע. מימון
י. קליבנוב
ח. רובין
י. ספירא
ר. טדי
א. תבורי

נעדרו: ע. אסף
ר. כסובני
א. דויטס
ק. לוז
ס. קסיס

סיומנים: ב. לוקר - אנ"ר הנהלת הסוכנות היהודית
ח. צדוק - המסנה ליועץ המשפטי
א. ידין - המסנה ליועץ המשפטי
ז. נצבי - מסדר המשפטים.

סדר-היום: 1. חוק מעמד ההסתדרות הציונית.
2. חוק הבתים המסותפים.
3. חוק בזיקין אזרחיים (אחריות המדינה).
4. חוק לתיקון פקודת הפירוסיים.
5. חוק רכישת מקרקעין (איסור פעולות פיצויים).

אני פותח את הישיבה.

היו"ר מ. אונא:

1. חוק מעמד ההסתדרות הציונית.

סעיף 1.

"מדינת ישראל המייצגת את תושביה בלבד, רואה עצמה כיצירת עם ישראל כולו וטעריה פתוחים לכל יהודי הרוצה לעלות אלאה."

בסעיף זה נאמר כי מדינת ישראל היא יצירת עם ישראל כולו. סם החוק הוא "חוק מעמד ההסתדרות הציונית", וכאן יש הדגשה של דבר הפוך: לא ההסתדרות הציונית יצרה את מדינת ישראל.

י. בר-יהודה:

אפשר להביד כי חוקים אינם מוכרחים להתחיל מהכרזות, אבל גם מתחילים מהכרזות, צריך להתחיל בהכרזה המתאימה לחוק. צריך להתחיל בקביעת הקטר בין מדינת ישראל וההסתדרות הציונית, המביא להכרח להחליט משהו מיוחד במקרה זה. לכן אני מציע להוסיף אחרי המלים "כיצורת עם ישראל כולו" את המלים "ומאמצי הבניין ומאבק ששחרור של התנועה הציונית ושל הדורות החלוציים". נכון שלא רק החלק הטאורגן אלא העם כולו בצורות שונות הסתתף בדבר הזה, אבל יהיה זה יותר נכון גם מבחינה היסטורית וגם מבחינת התאמת החוק, שהוא חוק ההסתדרות הציונית, להוסיף זאת.

ג. לוסר:

אני רוצה להסב את תשומת לב המסובים לסעיף 2 של הצעת החוק, בו כתוב: "ההסתדרות הציונית העולמית מאז הווסדה לפני יובל שנים עמדה בראש תנועת העם היהודי לשוב למולדתו". אני חושב שזה מספיק בהחלט. בסעיף זה - כל הטוסאף גורע. בסעיף הראסון נאמר דבר קצר, על כל העם היהודי. התנועה הציונית ייצגה את העם היהודי בענין זה. לדעתי, כל הוספה רק מחלישה. הוע"ה הציוני לא דרס זאת. לא אוטר כי אני מתנגד לזה בהחלט, אבל זה מיותר, לדעתי.

יא. בר-יהודה:

אני הייתי הטוען בשם סיעתי בוע"ה הציוני גם בועדה וגם במליאה, וטעם לא הצעתי זאת. אבל בדברי במליאה ובוועדה אמרתי שם בטפורס: סורה של דברים לא אציע בוע"ה הציוני, מפני שיטנם דברים שההסתדרות הציונית בהסתדרות ציונית אינה צריכה להתערב בהם או לדרוס אותם, אבל יהודי ישראל ובאי-כוחם בכנסת, כסידונו על החוק בכנסת, יצטרכו לדקדק ולדרוס זאת. עצם העובדה שלא הצעתי זאת בוע"ה הציוני אינה אוטרת כי לא ראיתי את הצורך הזה גם אז. לכן, בתיקונים מסוג זה צריך לזרן לגופם ולא בקטר עם זה שההסתדרות הציונית דרסה או לא דרסה אותם.

ג. לוסר:

כשאמרתי שהצעה זאת לא היתה בועדה, לא התכוונתי לסאול מדוע בר-יהודה מביא דברים שלא היו שם. אמרתי שהועדה לא החליטה על כך, מפני שאני טגן על הדברים שהועדה החליטה עליהם. אינני מסכים עם הרעיון שההסתדרות הציונית אינה צריכה לדרוס דברים המגיעים לה. היא לא התביישה לעשות זאת.

ג. אזניה:

הייתי רוצה שהרעיונות האלה יופיעו, אבל אין מקום בסעיף הראסון. אפשר להוסיף זאת בסעיף 2, במקום שנאמר כי ההסתדרות הציונית יטאא באחריות מרכזית לכינונה של הטדינה. לא הייתי רוצה שמהו ייגורע מן הבהארות של שלושת הרעיונות שבסעיף הראסון: הסדינה היא לתוסבים, היא נוצרה על-ידי העם והיא פתוחה לכל יהודי.

היו"ר מ. אונא:

מכיון שהסעיפים קטורים מבחינה עניינית, אולי נצטרף לדיון זה את סעיף 2.

סעיף 2.

"ההסתדרות הציונית העולמית, מאז הווסדה לפני יובל שנים, עמדה בראש תנועת העם היהודי לשוב למולדתו ובעזרת חוגים ומסכים יהודיים אחרים נטאה באחריות מרכזית לכינון מדינת ישראל".

ג. אזניה:

אולי נאמר: "עמדה בראש תנועת העם היהודי ומאמציו החלוציים לשוב למולדתו".

י. בר-יהודה:

בסעיף 2 אנחנו מציעים שתי תוספות: אחרי המלים "לפני יובל שנים" להוסיף "והיסוב בארץ, ובמרכזו הסחנה החלוצי המגשים"; ואחרי המלים "בעזרת חוגים וגופים יהודיים אחרים".

דל,

ועדת החוקה, חוק ומשפט
11.6.52
חוק מעמד ההסתדרות הציונית.

י. בר-יהודה:

להוסיף "ובסיוע כוחות הקידמה בעולם", אם יציע מיסחו למחוק את המלים
"בעזרת חוגים זגופיים יהודיים אחרים", לא אתנגד למחיקה זו ואז לא
אציע "ובסיוע כוחות הקידמה בעולם".

י. שפיגל:

עד כמה שאני מבין טעמך 2 אינו כותב את תולדות
הקמת מדינת ישראל אלא את התפקיד שמילאה ההסתדרות
הציונית בקטר עם הקמת המדינה. אם על אף שיש ספק כי היסוד העברי בארץ, ובסך-כל
היסוד החלוצי, מילאו תפקידים חשובים בהקמת המדינה - ובזאת, חושבני, אין
חילוקי דעות - אין מקום לתוספת הזאת. לו היינו באים לכתוב את תולדות
המדינה, היינו צריכים להוסיף עוד הרבה דברים אחרים. מאחר שהטעמך הזה נוגע
רק לתפקידה של ההסתדרות הציונית העולמית בהקמת המדינה, אני חושב כי תיקונו
של בר-יהודה אינו במקומו.

י. ורהפטיג:

אני מציע בסעיף 1 למחוק את המלים "המייצגת את
תושביה בלבד", שסוג מפני שהן מיותרות. אם מדברים
על מדינה, ברור שהיא מייצגת את תושביה מבחינה מדינית. אולי יש בזה רמז,
כדי למנוע חששות סיהודים בארצות אחרות, שאם הם מצטרפים להסתדרות הציונית
הרי זה כאילו הם מצטרפים למדינת ישראל. אינני יודע איזה אדם בר-דעת יוכל
לחשוב ביהודים המצטרפים להסתדרות הציונית, שזה כאילו הם הופכים לנתונים
של מדינת ישראל. אין סתחילים חוק כזה בהצטרף אל תחסו, אין אנחנו רוצים
לכבוש את כל העולם כולו.

י. שפיגל:

האם היית מקבל שבמקום המלים שאתה מציע למחוק אותן
יבאמר בסעיף 4 "מדינת ישראל, המייצגת את תושביה
בלבד, מכירה בהסתדרות הציונית".

י. ורהפטיג:

זה יהיה פחות צורם את האוזן, אבל גם זה מיותר.
המדינה אינה מייצגת. אם אומרים שהיא מייצגת את
תושביה, הרי זה כאילו התושבים לחוד והמדינה לחוד.

אני מציע להוסיף אחרי המלים "ועמדה בראש העם
היהודי" את המלים "להגשים חזון ומאמצים דורות לטוב ולשלום".

ב. לוקר:

בלעדני המלים "המייצגת את תושביה בלבד", הטעמך
האומר כי מדינת ישראל היא יצירת עם ישראל כולו
עלול להתפרש כאילו מדינת ישראל היא מדינתו של כל עם ישראל מבחינה
פוליטית. לטעם בר-דעת שהם גם כן יוצגו רע לגבינו, ויש להיזהר מכל
פורסולה שיש בה כדי להקשות. אין זה כדאי. אנחנו יודעים כי טאלת
הלויאליות הכפולה קיימת במספר ארצות. אינני חושש מן הטלה "מייצגת".
המדינה מייצגת את אזרחיה דרך פטטלתה. אפשר למצוא לכך מלה אחרת, אבל
מכל מקום, הייתי מבקש לא להשמיט זאת. זה יכול להעמיד קטלים בפני התנועה
הציונית בארצות ידועות.

א. תבורלי:

אני מסכים עם יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית כי כל
המוסיף גורע. אין להכביס בלייטדיסטיקה והיסטוריה
לחוק זה.

חבר הכנסת בר-יהודה מבקש להוסיף "בסיוע כוחות
הקידמה בעולם" ב-1947 החליטו באי-כוח אוטות העולם על הקמת מדינת ישראל.
היו שם גם ב"כ ארה"ב. אני יודע כי יש חלק בכנסת החושב את טרוטן זאת אלא
ש"סבו בשמו בשעה שנתקבלה אותה החלטה, ככוחות טומאה. מדוע ירצו ל... לכנותן
"כוחות קידמה"? עשרות מדינות סייעו לנו בקבלת אותה החלטה, ואינני זוכר

דל.

א. תבדיל:

את מסטדן של ארצות אלה. מדוע אני צריך לתת להן אות הצטיינות? אין לזה מקום בחוק. אני מציע לנהוג לפי הכלל של "כל המוסיף - גורע".

ב. הררי:

אני תוסך בדברי ורהפטיג. אני כופך בזה שהמלים "המייצגת את תושביה בלבד" כאו בגלל בעית הלואליות הכפולה, כי דאגות אלה נוגעות לטכנות ההסתדרות הציונית בחו"ל. לדעתי, תוספת זאת באה בגלל תיאוריות שיש לדאט הפססלה שלנו, שהסטיע אותן פעמים רבות בכנסת, ואין צורך שדעות אלה יכנסו דוקא לחוק. אפסד להטיף להן, אבל אין צורך שהסדינה כולה תקבל אותן כחלק מן החוק. דבר זה יכול גם להביא לנו נזק. אם סדינת ישראל מייצגת את תושביה בלבד, אין צורך לכתוב זאת. ואם איננה מייצגת את אזרחיה בלבד - ואני חושב שכך הוא - ודאי שלא צריך לכתוב זאת. אני מסכים עם תבדיל כי כל המוסיף גורע, ולכן אני מציע לפחוק זאת.

ביחס להצעה להוסיף את כוחות הקידמה, אני הבנתי כי זה מס שבר-יהודה מסלם פבחיות הולכות בפניס"ב בין המפלגות הקייסות עכסיון סדינת ישראל, ההסתדרות הציונית והחוק הזה, וגם הם לזמן הרבה יותר ארוך. לפני שנים מספר היתה יוגוסלביה בין כוחות הקידמה. עכסיו אין היא ביניהם. האם נתחיל לפרט זאת? כסנתוכח על סדיניות החוץ, נתוכח איזה הם כוחות קידמה, אבל כוזר להציע להכביס גם בחוק הזה את העניינים האלה.

התוספת שהציע ורהפטיג אינה הכרחית, אבל אם בכל זאת רוצים להזכיר את תנועת העם היהודי לטוב לפולדתו, כדאי להזכיר בכמה מלים את כיספני אלפי השנים.

ג. בר-יהודה:

נימוקו האחרון של הררי הוכיח לי כי אכנס צריך להסטיס את המלים "המייצגת את תושביה בלבד". אנחנו נסצאים בתוך ריכוז העם היהודי מתעולס כולו בארץ-ישראל, ובפרוצס זה אנחנו רואים את סדינת ישראל כביאמות-כוחו של העם היהודי. תמיד בתערב באופן אקטיבי בענייניהם של יהודי ארצות אחרות. אתם תתערבו באופן אקטסבי בצורת סלעתים ספילציעות לענין; אני מתערב בצורה אחרת. אבל גם אתם תובעים את ההתערבות הזאת.

אם תידחה ההצעה למחוק זאת, אני על כל פנים עומד על כך שאי-אפסד לקבל את המלה "מייצגת". הסדינה אינה יכולה לייצג; מייצגים אותה. הסדינה היא סיכום, ואין זה כה פשוט להגיד סיכום של מה. היא אינה מייצגת את התושבים.

ד. ספירא:

במקום המלים "המייצגת את תושביה בלבד" אני מציע לכתוב "אזרחיה בלבד מתוויס אותה". אינני מתיחס בקלות לדברים שאפסד יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית. אחרי ככלות הכל, הדאגה לבעית האזרחות הפפולה היא דאגתה העיקרית של ההסתדרות הציונית, ולאן דוקא של הסדינה. ואם יו"ר הנהלת הסוכנות אומר כי הדבר הזה נחוץ להסתדרות הציונית, אין אנחנו יכולים לסרב לכתוב זאת.

אני מתפלא על חבר הכנסת הררי כי אין תיתכן סדינה בלי אזרחים. הרוב הסכריע של היוריסטיס בארץ, שאני מסתיך עליו, חושב כי עד היום התקיימה הסדינה בלי אזרחים, מפני שלא היתה כלל אזרחות.

בסוף הסעיף כתוב "וסעריה פתוחים לכל יהודי הרוצה לעלות". כיון שחוק זה בא לאחר חוק הסבות, הוא יכול להתפרס כבעל היקף יותר רחב מזה שבחוק הסבות. בחוק הסבות ישנן הגבלות בענין זה, ואינני מציע לסנותן בחוק זה. לכן אני מציע להוסיף אחר המלים האלה: "שהתאם לחוק הסבות".

ז. נדר:

כסכותבי ם אידיאולוגיה בצורת חוק, תמיד קיימת
סכנה שבת-המספט יקבלו זאת בצורת חוק מחייב.

אם כותבים זאת בצורת חוק ולא בצורת הצהרה, פירוש הדבר ביטול סעיפים
ידועים בחוק הסבות. אני מדגיש זאת, מחייב זאת וסמח על כך.

אם כותבים "מייצגת את תוסביה בלבד" פירוש הדבר כי
אסור למדינה לתמוך בתוסבי חוץ שלה. ברור כי רבים מתוסבי המדינה יגורו
בחו"ל ולא ייקראו תוסבי המדינה אלא אזרחיה. פירוש הדבר שהמדינה מסתלקת
בחוק שלתת להם עזרה קונסולארית. יש לזה מסקנה נוספת: לכל מדינה בעולם
יש תביעות על ירושות של אזרחיה, אפילו אם הם תוסבי חוץ. החוק הזה בצורה
הזאת מותיר על הירושות האלה. צריך להיזהר בכך. אני חושש שיש בחוק זה -
כיון שהוא אידיאולוגי ולא מספטי - דברים שונים שאינני רואה אותם היום.
ואם אין זה חוק אלא הכרזה, אני מציע להעביר את הענין לוועדת החרץ והבטחון
או לוועדה אחרת.

כיוודיסט הייתי מציע למחוק את כל הסעיף הראשון.
כאיש בעל בעות מסויימות אני מציע להסאיר את המלים "סערי המדינה פתוחים
לכל יהודי". זה סינוי החוק, אבל סינוי חשוב.

בסעיף 2 אני רואה לעת עתה אידיאולוגיה גרידא,
לא מצאתי את הטספעות המספטיות של הסעיף הזה. יתכן כי העתיד יראה כי יש
לסעיף הזה טספעות מספטיות ותוצאות הציוניות שאף אחצ סאתנו, או לפחות אני,
אינני רואה אותם. זה דבר מסוכן מאוד. לדעתי, סעיף זה מנסה באופן, לא
אוסר מבוחר, אבל אינני מוצא מלה יותר עדינה, לסלק את ההיסטוריה. לכן
אדרוס למחוק אותו. אני מיעץ לחברי הועדה לוותר על שני הסעיפים הראשונים.

ח. רובנין:

שני הסעיפים הראשונים הם סעיפים הצהרתיים לפי אופיים

ותוכנם. אם מוסיפים "בהתאם לחוק הסבות", הרי סחר

יכולה הכנסת לחוק חוק בסם אחד. יתכן שאפשר לתקן זאת על ידי כך שבוסיף
"בהתאם לחוקים הקיימים" או "כחוק".

אינני יודע אם סופס, כשהוא צריך לפסוק, יכול
להסתמס כמיסוס מספטי בחוק הצהרתי. ידוע, למשל, שמגילת היסוד של מדינת
ישראל מדברת על חוקה, וזה מיסמך מחייב לא פחות מחוק הצהרתי.

נדמה לי כי את התיקון למספט "מייצגת את תוסביה
בלבד" צריך לחפש בכיוון סרמז עליו מר ספירא. הניסוח שהוא הציע אינו מספס
אותי, אבל זהו התוכן.

אינני מבין את ההתנגדות לחלק ההיסטורי בסעיף 2.
זהו סעיף הכולל הצהרה היסטורית. (ז. ספירא) אני מסכים להיסטוריה, אבל
רק של ההסתדרות הציונית). אינני יודע במה "חוגים וגופים יהודיים אחרים"
קטורים עם ההסתדרות הציונית. מתחנת ההתהוות הפוליטית והמתרחס אצלנו - זה
ברור. אני מבין שזה בסביל מר בלאוסטיין. לא הצענו להטסיס זאת, אבל אם
כך, אל בוציא את היסוב. האין ליסוב חלק בהקסת המדינה העברית? היסוב הזה
כולל גם את היסוב היסון, את העליה שלפני העליה הראשונה. וסבמרכז היסוב
עוסד הכוח החלוצי - אני חושב שזה אחד הדברים המעטים שמסלבה היסטורית
יהיו מוסכמים בינינו, נביח, לסנה הקרובה.

אני מבין סחברי מפא"י מכירים מי הם כוחות הקידמה,
ולכן הם מתנגדים להצעה. אבל יש מוסג מסויים של "כוחות קידמה", שחלק מסויים
רואה בהם כוחות קידמה. אין זה אוסר סתבורי ואחרים צדיכים לקבל זאת. אבל
מדוע אי-אפשר להגיד כי כל מי שתסך במדינת ישראל מהונה כוח של קידמה? אינני
יודע במה זה ספריע, אלא אם אתם מודהים עם המחסבה סרק העולם הסוציאליסטי
הוא עולם של קידמה. (ב. אזניה) רק העולם הסוציאליסטי הוא עולם של קידמה,
אבל מהו העולם הסוציאליסטי - זוהי השאלה). היות ואיננו מציעים להוסיף
רטימה של מה סכלול בטוסג הזה, אז הנוסח הזה מאפשר לחסוב כי כוחות הקידמה
זהו סוציאליזם לפי נוסח אזניה או לפי נוסח אחר.

רל.

ד. כסה:
בטח אלה החוטבים כל מוכרסה להיסאר כוונת אלה
סהכניסו את הפיסקה "הסייצגת את תושביה בלבד",
אני מציע לדחות את ההצבעה, ונשתדל לסצוא נוסח הסמצה ביתר דיוק את
כוונת המציע.

היו"ר ס. אונא: נעלה את הבעיה הזאת שנית בישיבה הבאה.

ד. בר-יהודה:
כשהצעתי את תיקוני לטעיף 1, אמר חבר הכנסת אזניה
כי הוא יציע זאת בטעיף 2. הסותר לסאול את היו"ר
אם היתה הצעה כזאת?

היו"ר ס. אונא: עדין לא.

ד. סליבנוב:
בטעיף 1 אני מציע לכתוב: "וסעריה פתוחים לכל
יהודי הרוצה לעלות אליה כחוק".

ד. הררי:
אני מציע לנסח זאת כך: "וסעריה פתוחים לכל יהודי
בהתאם לחוק הטבות".

ח. רובין:
אני מציע לנסח זאת כך: "וסעריה פתוחים לכל יהודי".

ז. ורהפטיג:
אני מציע לדחות את ההצבעה. אם סם החוק לא יהיה
"חוק" אלא "הכרזה", אין צורך בכל תוספת.

הוחלט: 1. ההצעה לסחוק את טעיף 1 לא נתקבלה.
הסתייגות לי. בדר.

2. ההצעה להוסיף אחרי המלים "יצירת עם ישראל כולו"
את המלים "וסאמצי הבנין וסאבנק הסחרור של התנועה
הציונית וסל הדורות החלוציים" לא נתקבלה.
הסתייגות לי. בר-יהודה.

3. בטעיף 1 אחרי המלים "וסעריה פתוחים לכל יהודי"
הרוצה לעלות אלמ" יווספו המלים "בהתאם לחוקיה".
הסתייגות לי. הררי: "וסעריה פתוחים לכל יהודי
בהתאם לחוק הטבות".
הסתייגות לח. רובין: "וסעריה פתוחים לכל יהודי".

ב. אזניה: להצעת בר-יהודה לטעיף 2: אני מציע להטטים את
המלה "טבטים".

ע. איכילוב:
אני מציע לנסח את טעיף 2 כך: "ההסתדרות הציונית
מעולמית סאז הווסדה לפני יובל שנים, בעקבות
ההתיסבות החלוציות הסייסדת הראסונה, עסדה בראס תנועת העם היהודי....".

ד. סליבנוב:
אינני חוטב ססותר וצריך להסתמס במלה "חלוץ".
גילה של המלה "חלוץ" אצלנו הוא בסך הכל 33 שנים.
יס למלה הזאת גם טובן ספציפי, ואינני חוטב סטוב להסתמס בה בהכרזה חגיגית
כזאת. כדאי לחפט ביסוי אחר לאותו ענין.

ג. חת:
הסעיף הזה מדבר על תפקידי ההסתדרות הציונית
מאז הנוסדה, לא על נביאים ראשונים ולא על נביאים
אחרונים. אינני חושב שאפשר להציע מאן דברים שאינם בוגעים לזה.

י. ספירא:
אני מציע שהסעיף ישאר ללא כל שינוי.

היו"ר ט. אונא:
אולי נכניס את התוספת של בר-יהודה אחרי המלה
"ובעזרת": "ובעזרת הישוב היהודי בארץ".

ב. לוקר:
אני מציע לחסאיר את הניסוח כפי שהוא. "בעזרת
הישוב" - זוהי הנמכת קומתו של הישוב.

י. קליבנוב:
אני מציע למחוק את המלה "המרכזית" אחרי המלה
"באחריות".

הוחלט: 1. לא לקבל את הצעת התוספת של בר-יהודה: "והישוב בארץ,
ובטרקו הסחנה החלוצי המגטים", לא במקום שהוצע על-ידו
ולא במקום שהוצע על-ידי היו"ר.
הסתייגות לי. בר-יהודה.

2. לא לקבל את הצעת ע. איכילוב להוסיף אחרי המלים "יובל
סנים" את המלים "בעקבות ההתייבנות הראשונה החלוצית
המייסדת".
הסתייגות לע. איכילוב.

3. לא לקבל את הצעת בר-יהודה למחוק את המלים "ובעזרת חוגים
וגופים יהודיים אחרים".
הסתייגות לי. בר-יהודה.

4. לא לקבל את הצעת י. בר-יהודה להוסיף את המלים "ובסיוע
כוחות הקידמה בעולם".
הסתייגות לי. בר-יהודה.

5. לא לקבל את הצעת י. קליבנוב למחוק את המלה "מרכזית" אחרי
המלה "אחריות".
הסתייגות לי. קליבנוב.

6. לקבל את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף אחרי המלים "ועמדה בראש
העם היהודי" את המלים "להגשים חזון ומאמצי דורות".
הסתייגות לי. ספירא, ח. רובין והמטטלה: נגד התוספת.

7. לא לקבל את הצעת י. בדר למחוק את הסעיף.
הסתייגות לי. בדר.

ב. לוקר:
אני סומע כאן כמה פעמים את השאלה אם דבר זה צריך
לקבל צורה של חוק או הצהרה. אני רוצה להודיע כי
ההסתדרות הציונית העולמית אינה מעוניינת בסום הצהרה. הילתי רוצה שתצביעו על
כך תחילה, מפני שאם תהיה זאת הצהרה, אין לי בטביל מה לבוא לכאן.

היו"ר ט. אונא:
הועדה החליטה להצביע על כך בסוף החוק, אבל יש להניח
שזה יהיה בצורת חוק.

(מר ב. לוקר עוזב את הישיבה).

רל.

חוק הבתים הסטופיים.

ז. ורהפטיג: זה חוק גדול, ואני מציע שכסאנחנו דגים בו, יהיו לפנינו בכתב הסינויים שהוכנסו בו.

ח. רובין: אני יכול למסור בקצרה מה הם הסינויים שהוכנסו בחוק ביחס לנוסח המקורי. דוב הדברים אינם סנויים במחלוקת. בסך הכל ישנן חמס הסתייגויות, ועוד 3-4 סעיפים המופיעים בסתי גרסות. אני חסב כי החוק נסטר לוועדת מסנה על סנת סלא נחזור בוועדה מחדש על הדיון שהיה, אלא נביא רק את אותם הדברים הסנויים במחלוקת. אעסוד על הנקודות העיקריות בהם הוכנסו סינויים, מבלי להתעכב על הסינויים הסכניים.

סינוי ראסון הוא ביחס לפקיד המוסמך המופיע בחוק, סיהיה בעל הסכלה מספטית, ויחד עם זאת הוחלט בוועדה, מבלי סיהיה לדבר הזה ביטוי בחוק, לפנות אל מסוד המספטים סיסנה סני סוגי פקידים מוסמכים, האחד לריסום כתיים מסותפיים והסני לריסודיקציה בסכסוכים בין הדיירים של בתים מסותפיים.

בכמה סעיפים הוכנסו תיקונים על-פי הצעת חברת העובדים סל ההסתדרות הכללית. סני תיקונים חסובים נתקבלו: האחד, לפיו נאסר כי לריסום בית בתור בית מסותף, כסהגדים בבית הזה הוו קואופרטיב לסיכון וזה היה מסונף לגוף מאוסר (וגוף מאוסר הוא זה שהסר יכריז עליו כגוף כזה) לריסום ולביטול ריסום סל בית כזה דרוסה גם הסכמת הגוף אמאוסר. תיקון סני סנעסה על פי הצעת חברת העובדים היה ביחס לתוספת. חברי הועדה זוכרים ודאי כי התוספת כוללת את ההסכם שהצדדים יוכלו לסנותו, אם ירצו בכך. אם כל אנסי הבית המסותף הם באגודה קואופרטיבית לסיכון, הרי תקנות האגודה הזאת מהוות את ההסכם, ואותם החלקים סבתוך ההסכם סאינם בתוך התקנות יסלימו זאת.

תיקון בעל ערך יותר מהותי הוא בסינוי הירודיקטורה. לפי ההצעה המקורית, ערעור בענין ריסום על פעולת הפקיד המוסמך עבר כערעור לבית-הדין הגבוה לצדק. לפי הצעת הועדה יועבר הערעור לבית-המשפט המחוזי, המוסמך לספוט בהרכב סל סופס אחד, ובלי זכות ערעור נוספת.

מצאנו כי עם ריסום הבית כבית מסותף אינה קיימת עדין הנציגות. עם ריסום הבית, אין עדין אסיפה כללית סל דיירים. קבענו כי עם הריסום תיקבע נציגות זמנית, עד לאסיפה הכללית.

הכנסנו חידוש ביחס לפסור מסס בולים ויפוי כוח. גם זה דבר טכני.

חידוש אחר בא גם הוא על פי הצעת חברת העובדים: הוא קובע כי העובדה שספסוכים בין בעלי הדירות הולכים לסיפוטו סל פקיד מוסמך אינה סונעת כוררות.

הכנסנו ביטוח חובה סל הבית בנקודה אחת: בפני אס. עם זאת יכולים הצדדים לקבוע כהסכם סוגי ביטוח נוספים, בהם תהיה יחידת הביטוח הבית כולו.

נתנו פירוט מספטי מה יקרה אם הבית ייהרס.

קבענו כי לגבי סדרי הדיון בערעורים חלות ההוראות הכלליות על ערעורים. דבר זה לא נאסר קודם. (ס. הררי: האם הוספתם כי הרסות לסר המספטים להתקין תקנות סיוחדות) כן.

אלה הם החידושים העיקריים המוספמים שהכנסנו בחוק.

י. סליבנוב: בוועדה עצמה הסתתפו, אם אפסר לאמר, סנים וחצי חבריים: רובין ואני, ספירא בסתי היטיבות הראסונות ועדה סיסון בכמה יטיבות. כיון שהחוק די מסובך, לא נצא ידי חובתנו אם לא נאפסר לחברי הועדה שהחוק יהיה בפנינם במסך סבוע ימים, שיוכלו להכניס הצעות.

ח. רובין: הדברים המופיעים כאן כמוסכמים היו מוסכמים על דעת חברי הועדה, במידה שהסתמפו ביטיבות, וגם על דעת נציגי מסדר הטפטים, שהסתמפו באופן קבוע. יתכן שרצוי כי חברי הועדה יוכלו לקרוא זאת לפני הדיון, אבל האם פירוש הדבר כי אפטר יהיה לעודר כל סעיף מחדש?

ח. צדוק: אולי תקבלו את ההצעה הבאה: על העניינים הסנויים במחלוקת ידונו עכשיו, ויטאידו שבוע פטים לפני הנחת החוק על סולחן הכנסת, כדי שחברי הועדה יוכלו להעיר את הערותיהם.
אני רוצה להעיר גם כי סתי הגירסות בסעיפים 3 ו-5 אינן סתי בקורות מחלוקת, אלא בקודת-מחלוקת אחת, וטינויי הנוסח בסעיף 5 באים בעקבות הטינויים בסעיף 3.

ח. חולט: לדון בסעיף זה ביטיבה הבאה, ובינתיים לטסור לחברי הועדה את הטינויים וההסתייגויות שהוכנסו.

3. חוק נזיקין אזרחיים (אחריות הסדינה).
4. חוק לתיקון פקודת הפירטים.
5. חוק רכיסת סקרעין (איטור פעולות ופיצויים).

ח. רובין: אני מציע להעביר את הסעיפים האלה לוועדות סטנה.

ח. רובין: אני מציע להעביר לוועדות סטנה את חוק נזיקין אזרחיים ואת החוק לתיקון פקודת הפירטים. לעומת זאת, בחוק רכיסת סקרעין אני מציע לקיים במליאת הועדה דיון כללי לפני מסירתו לוועדת סטנה.

ח. רובין: אני מציע שנתחיל במליאת הועדה את הדיון בחוק נזיקין אזרחיים. ביחס לחוק לרכיסת סקרעין, קסה להתנגד לדיון כללי אם סיטהו דורס זאת, אבל אני הייתי מציע להעבירו לוועדת סטנה.

ח. צדוק: הייתי מבקס לא להתחיל עכשיו בדיון בחוק נזיקין אזרחיים, כי נטאר לנו זמן סועט והחוק הוא רצילני. נוסף על כל, חברי אטר סיפל בענין זה ובקי בו, איננו כאן.

לעומת זאת יש דבר דחוף שיכול להתקבל כאן בהסכמת כל הועדה, והוא החוק לקיום תקפן סל תקנות ההגנה. (ב. חת: הוא לא היה בסדר היום). כל מערכת תקנות ההגנה תקפה עומד לפקוע בסוף החודס. הכנסת כבר האריכה את תקפן כמה פעמים, ויס צורך בהארכה נוספת מאחר שהכנסת לא הספיקה עדין לטפל בחוקי התחליף סל תקנות אלה.

ח. רובין: אני מציע לדבר זה יהיה הסעיף הראסון ביטיבה הבאה.

ח. חולט: לקבל את הצעת ח. רובין: להעמיד כסעיף ראסון ביטיבת הועדה הבאה את החוק לקיום תקפן סל תקנות ההגנה.

ועדת החוקה, חוק ופיקוח
11.6.52

חוק נזיקין אזרחיים, חוק לתיקון
פקודת הפירושים וחוק רכיסת פקדעין.

י. הררי:
אני מציע להעביר את שלוש החוקים האלה לוועדות
מסנה, בתנאי שאפשר יהיה להחזיר לוועדה גם בקורות
שלא היו שנויות במחלוקת בוועדת המסנה, אם מישהו ירצה בכך.

נ. חת:
אולי נאפשר זאת רק לשיעור שאינן מיוצגות בוועדות
המסנה. אני מבין שהוועדה של חבר הכנסת הררי.

הנחלט:
לקבל את הצעת נ. חת: כשהחוקים יוחזרו לוועדות
המסנה יהיו חברי הוועדה "י. הררי" שסיעתם
לא הייתה מיוצגת בוועדת המסנה ושאין לעורר עם
שאלות שלא היו שנויות במחלוקת בוועדת המסנה.

ועדת המסנה לחוק נזיקין אזרחיים ולחוק לתיקון
פקודת הפירושים תהיה מורכבת מה: ד. טרי, י. קליבנוב,
ח. רובין, ז. ורהפטיג, י. שפירא. מרכז הוועדה - י. שפירא.

ועדת המסנה לחוק רכיסת פקדעין תהיה מורכבת מה:
ע. איכילוב, מ. אונא, י. בר-יהודה, נ. אונזיה וי. שפירא.
מרכז הוועדה - מ. אונא.

החלטת הוועדה בענין הצעת 10.50.